

[Priskuranter] - 2

F. W. Hasselblad & c:o

Vardagstryck Affärstryck 1800-tal 8:o

OKAT
AFFÄRS,
1800-ÅRL
810

HASSELBLADS
HANDKAMEROR
SVENSKA EXPRESS
OCH
SVEA

FÖRSÄLJAS ENDAST GENOM:

F. W. HASSELBLAD & Co
GÖTEBORG

SVEN SCHOLANDER
STOCKHOLM

HEINRICH & POULSEN
KÖPENHAMN

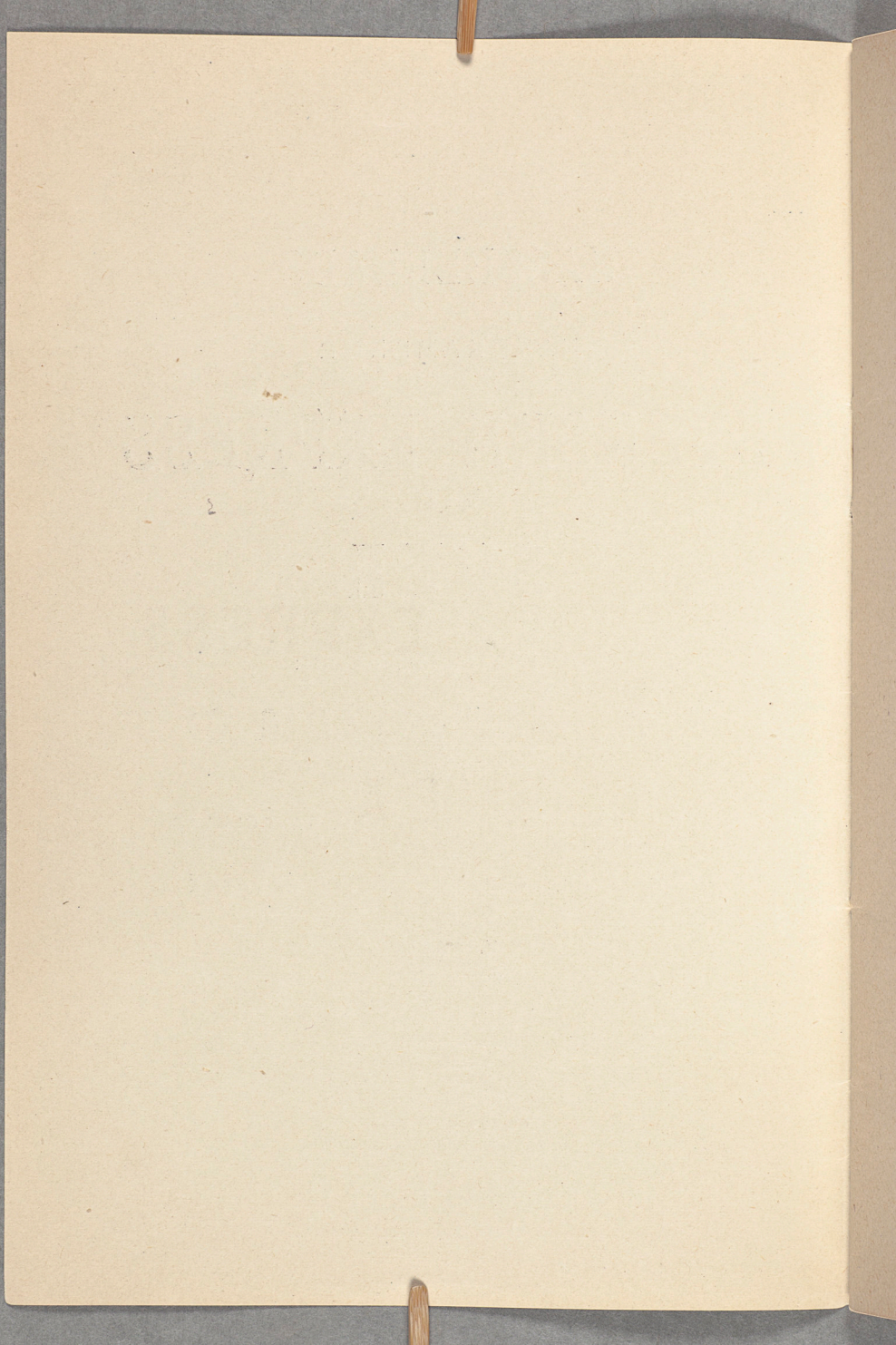
G. & H. HASSELBLAD
GÖTEBORG

PETER KNUDSEN
GÖTEBORG

H. ABEL
KRISTIANIA

HASSELBLADS

HANDKAMEROR

SVENSKA EXPRESS

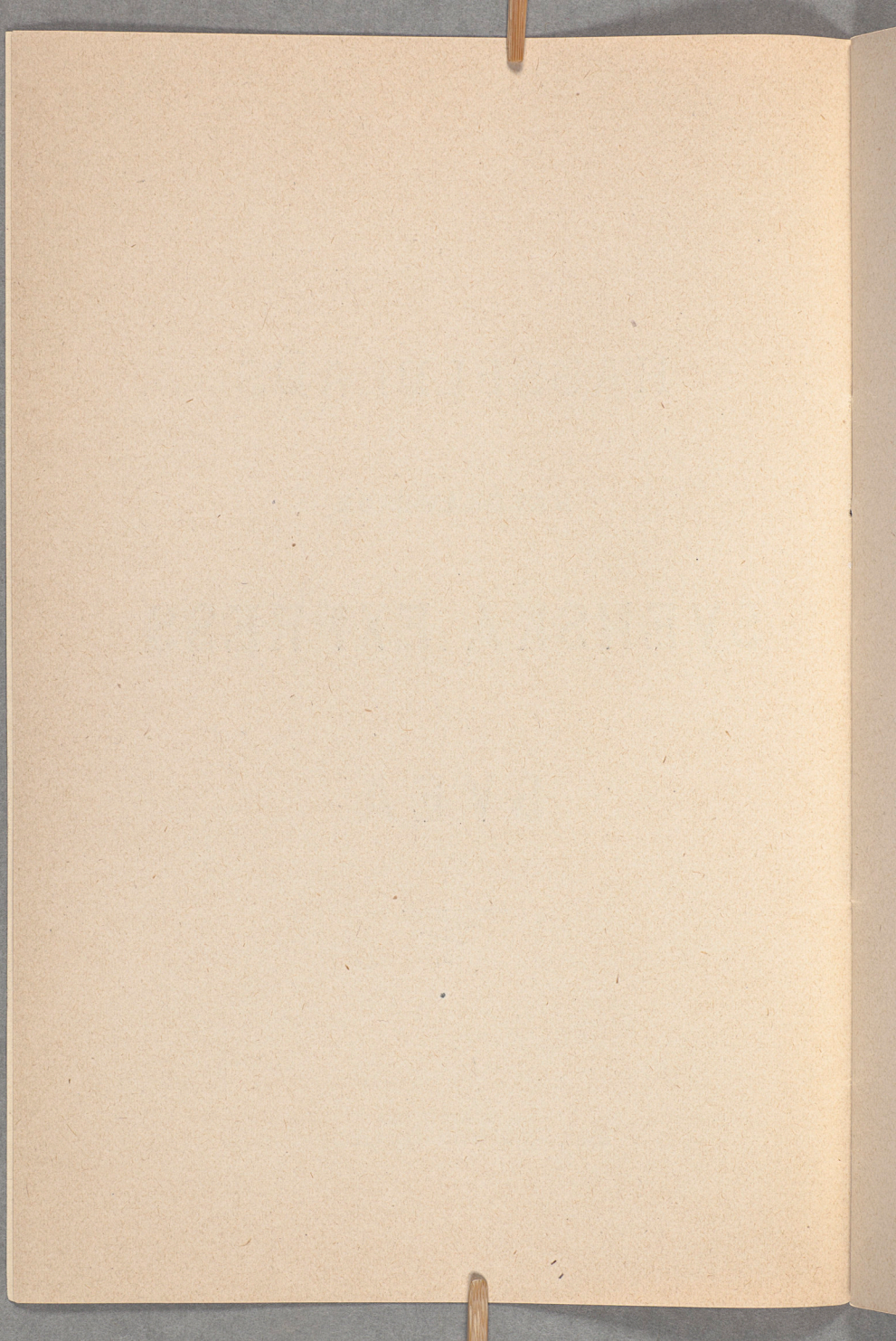
OCH

SYEA

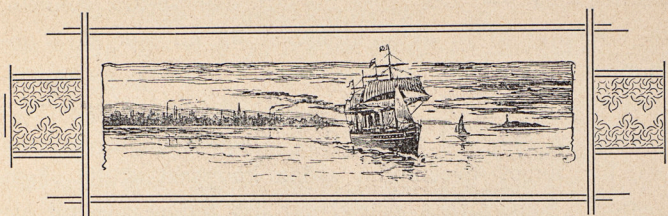

GÖTEBORG, 1894
WALD. ZACHRISSONS BOKTRYCKERI

Handkamerorna „SVENSKA EXPRESS” och „SVEA”.

Inhemskt fabrikat.

Rörelserna inom den fotograferande världen hafva, såsom allmänt bekant ju är, under sednare år i mycket väsendtlig grad tilltagit i liflighet och intresse. »Alla menniskor» skola fotografera, vare sig det nu gäller vetenskapsmannen, som uti fotografikonsten funnit en mäktig hjälpare och häfstång för vidare framåtskridande inom sin branche, konstnären, som på detta sätt funnit en värdefull vägvisare i och för vinnande af såväl tid som ock kännedom om olika och viktiga, förut ouppfattbara rörelsemoment hos lefvande varelser, turisten, sportsmannen, den blott och bart sommarnöjesboende

affärsmannen — *alla* vilja de lära den vackra konsten, och underligt är ju detta ej heller, då nu mer såväl instrument, som hela det »tagningen» följande förfarings-sättet med bildens framställande å plåt och papper, ernått en grad af enkelhet och lätthet i behandlingen, hvarom man för något decennium sedan knappast skulle vågat drömma! Nybörjarens svårigheter äro reducerade till ett minimum — isynnerhet om han till att allra först börja med endast nöjer sig med att behandla — och då naturligtvis *väl* behandla — sin apparat, och låter någon inom konsten äldre och förfarnare sköta om de svårare framkallnings- och kopieringsprocedurerna; han kan redan efter några få försök glädja sig sjelf och de sina med ganska lyckade bilder, för hvilkas åstadkommande han så godt som endast haft att draga eller trycka på en knapp, — resten har »Guds klara dag» styrt om!

Hvad som alltså i första rummet en vardande amatör har att se sig om efter är *en kamera*. Frånsedt de mera besvärliga men kanske också mera allvarliga stativkamerorna, hvimlar det i marknaden af handkameror af alla slag, olika till såväl utseende och storlek som pris och kvalitet samt — nationalitet. Fransmän, Tyskar, Engelsmän, Italienare, Österrikare, Holländare och Amerikanare öfversvämma oss med sina prospekt och priskuranter och de handkameror, som här hemma hos herrar fotografihandlande funnits att få, ha också varit samt och synnerligen af utländskt fabrikat. »*Hvad skall man då välja*», frågar med rätta den i valet och kvalet stående amatören och vi svara utan tvekan:

Den »**Svenska Expresskameran**» eller »**Sveakameran**».

»**Svenska Expresskameran**»

är — så när som på sjelfva linsen — *genomgående svenskt fabrikat*;

är sina medtäflare betydligt öfverlägsen uti såväl fotografiskt som rent handtverksmessigt afseende. Dess linser äro från första klassens fabrikant och gifva förträffliga bilder och kamerans utförande i dess minsta detaljer är af det bästa som presteras;

är tillverkad uti flere olika »fullkomlighetsgrader»:

- a) för 6 plåtar 9×12 utan inställning för olika afstånd;
- b) » 6 » » med » » » »
- c) » 12 » » utan » » » »
- d) » 12 » » med » » » »
- e) » 12 » » » » » » »

samt reglerbar hastighet å ögonblickslutaren.

(Under arbete är äfven en med denna sistnämnda sort fullt identisk kamera $12 \times 16\frac{1}{2}$);

är försedd med ansats för stativskruf;

är i alla afseenden en förbättrad upplaga af dess förebild, den s. k. »Murers Express» (af Italiensk-Fransk tillverkning) samt tillverkas och försäljes *endast* och *uteslutande* af och genom oss.

Svea-kameran

är — liksom föregående och med samma undantag — *genomgående svenskt fabrikat*;

är af största soliditet och prydlighet i utförandet;

är tillverkad uti tvenne storlekar: för plåtar 9×12 och $12 \times 16\frac{1}{2}$;

är försedd med de allra yppersta linser; den förra med en Wrays aplanat af stor ljusstyrka och bildskärpa (f. 8),

den sednare med en Zeiss anastigmat Ser. III:a med kända utmärkta egenskaper;

är äfven förd i marknaden med en billigare, ljusstark aplanat af god kvalitet, hvarvid priset kunnat sättas ej obetydligt lägre;

är försedd med slutare för moment och tidstagning, hastigheten reglerbar, inställning för olika afstånd, 2 sökare, ansats för stativskruf samt *alla sorterna* afsedda för 12 plåtar;

är en af de bästa och elegantaste handkameror, som hitils åstadkommits och kommer endast att försäljas genom oss.

Då nu amatören skall välja sin kamera har han ju — i de flesta fall — att i första rummet rådfråga sin — kassa! Vill han hålla sig inom en mera moderat gräns och har han ej allt för vidtgående anspråk, torde han bland de »Svenska Expresskamerorna» kunna finna någon, som till såväl pris som »öfriga medfödda egenskaper» passar honom godt. Vill han åter med ens rycka upp i allra första ledet, följande den gamla, goda satsen att »den som köper *dyrt* köper *billigt*, ty *bäst* är också i längden *billigast*», så skall han säkerligen uti »Svea-kameran» finna »det ideal han drömt sig!»

Och härmed de resp. priserna:

Svenska Expresskameran

för	6	plåtar	9×12	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	Kr.	35:—
»	6	»	»	med	afstånd	inställning	.	.	.	.	.	.	.	.	»	40:—
»	6	»	»	med	afstånd	inställning	och	ansats								
				för	stativskruf	.	.	.	.	.	.	.	.	.	»	42:—
»	12	»	»	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	»	45:—
»	12	»	»	med	ansats	för	stativskruf	.	.	.	.	.	.	.	»	47:—

för 12 plåtar 9×12 med afståndsställning	Kr. 50: —
» 12 » » med afståndsställning och ansats för statifskruf . . . . . »	52: —
» 12 » » med afståndsställning och regler- bar hastighet för momentslutaren samt ansats för statifskruf . . . »	55: —

Svea-kameran

för 12 plåtar 9×12 med fransk rapidaplanat	Kr. 110: —
» 12 » 9×12 med Wrays ljusstarka applanat . . »	150: —
» 12 » $12 \times 16\frac{1}{2}$ med fransk rapidaplanat . . . »	150: —
» 12 » $12 \times 16\frac{1}{2}$ med Zeiss anastigmat Ser.III:a . »	225: —

Ärade Amatör! Har Du nu gjort Ditt val så återstår oss endast att också lära Dig att handhafva Din kamera, och till Din tjänst öfvergå vi alltså till

Bruksanvisningar

för

»Svenska Express»- och »Svea»-kamerorna.

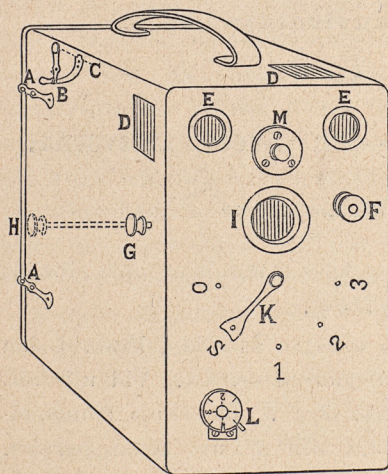
»Svenska Express.»

Inläggningen af plåtarna eller såsom man mera allmänt benämner det *kamerans laddning*.

De båda hakarne A svängas åt sidan, hvarvid den kamerans bakrygg bildande dörren öppnas. Vid uti fullt dagsljus företagen undersökning af kamerans »innandömen» finner man då först och främst *vexelapparaten*. Denna består af tvenne rörliga delar, hvilka vid vridande

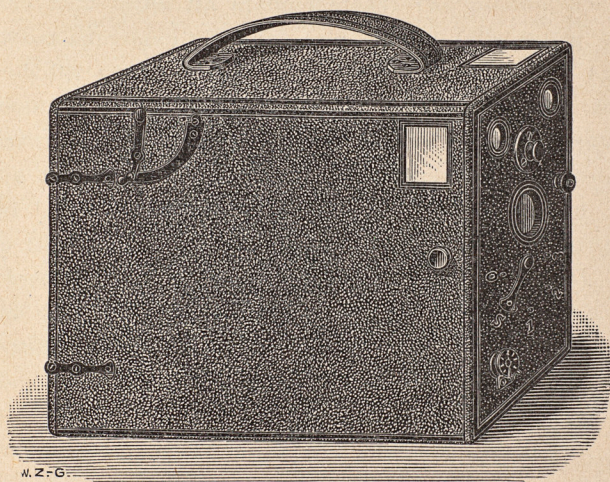
på den på kamerans öfre yttre högra sida befintliga väfven B ett kvarts varf uppåt (hvarvid det cirkelsektorformiga fjäderspärret med pekfingret nedtryckes) föras upp den ena horizontelt mot kamerans öfre inre sida och den andra (en med tvenne stålfjedrar för de tagna plåtarnes nedtryckande mot kamerans botten försedd metallskifva) mot dess främre, således vertikalt stående. En närmare undersökning af vaxelapparaten visar oss den inuti kameran synliga väf-axeln försedd med ett i rät vinkel böjdt metallbeslag, hvars *bredare* fals vid väfvens vanliga nedåttekande läge står vertikalt nedåt i kameran, då den smalare alltså befinner sig infäldt horizontelt i kamerans öfversida; vid förande i C-läge af väfven kan man då iakttaga hurusom den *bredare* falsen kommit att ligga horizontelt upp mot öfversidan och den

smalare att stå vertikalt nedåt. Om man nu, för att riktigt klargöra för sig vaxlingens förlopp, tager en slopad 9×12 plåt — hvaraf ej brukar vara brist — och sätter in i en af de för detta ändamål kameran medföljande metallkasetterna, ställer väfven i B-läge, inlägger denna kasett med glasplåten vänd mot kamerans *främre* sida,

således *inåt*, i kameran så, att kasettens öfre kant får stöd mot den å väfaxeln befindliga bredare falsen och dess nedre står med sina båda ytterhörn stödd mot de å kamerans sidor befindliga metallskenorna (hvarvid noga efterses att plåten med något af hörnen ej får ramla innanför de å skenornas inre ända sittande klackarne, utan att den hvilar fullkomligt jemt), och derpå, hållande

kameran *något* framåtlutad med dörren öppen, så att vaxlingsförloppet kan iakttagas, för väfven sakta i C-läge, skall man se hurusom kasetten med sin plåt faller framåt och lägger sig ner emot kamerans botten. Den *lilla* falsen å väfaxeln har då förhindrat de bakom liggande plåtarna (då kameran är helt laddad) att falla med »på

näsan». Återför nu *långsamt* väfven i B-läge och observera hurusom metallbotten med de båda fjädrarne åter lägges ned horisontellt, afskiljande rummet der de *tagna* plåtarne *ligga* från det öfre, större rummet der de *otagna stå*. Då nu kameran är laddad, skjuter den å dörren befintligen spiralfjädern fram plåtarne, så att alltid efter hvarje växling en ny plåt pressas fram mot den större falsen, för att vid nästa växling släppas ned och ge plats för en annan. Vi rekommendera att alltid med obrukbara plåtar eller tomma glas fylla *alla* kamerans kassetter, lägga uti dem på platsen i kameran, stänga till dörren samt *prof- och öfningsvexla* några gånger innan kameran laddas på allvar. Observera då äfven den lilla *räknare-apparaten* å dörrens nedre del, som automatiskt anger hur många plåtar som äro tagna och öfverhufvud taget rapporterar ifall växlingen ordentligt har försiggått eller ej. *Den som sålunda fullt har gjort sig förtrogen med sin kameras alla detaljer, riskerar långt mindre att göra ett arbete på måfå, då han vet hvad han gör och bör göra och hvarför han gör det ena eller andra. Kunskap är makt i hvad vi än företaga här i verlden!*

Medan vi sålunda äro inne på undersökningarnes område, så vore kanske så godt att kasta en blick på kamerans *yttre* också, d. v. s. framsidan, där slutaren, sökarne och inställningsapparaten äro belägna. Som dessa alla delar ligga mer och mindre förborgade för nyfikna blickar och ett isärtagande af de olika partierna ej för hvem som helst vore att tillråda, så få vi här nöja oss med att så noga som möjligt redogöra för de olika delar-

nes användning, utan att vidare ingå uti några konstruktiva detaljer.

Börja vi då med *sökarne*, så mena vi härmed de båda små affångt fyrkantiga mattslipade glasrutor i tvenne af apparatens främre hörn D, uti hvilka genom förmedling af tvenne små linser E och i 45^0 vinkel i kamerans inre stående speglar den bild man å sin fotografiska plåt önskar få fästad synes uti förminskad skala. Man »söker» på detta sätt sitt ämne, sin vy, sin grupp eller hvad det nu än månne vara man afser få förevigadt, och då man så har bilden helt inne på glaset är ögonblicket för aftagningen kommet. Är då bilden i fråga en s. k. momentbild, får man tillse att också

Slutaren är stäld för att kunna uppfånga en sådan. Slutaren kan ställas på *moment* eller på *tid*. För att ställa den på moment fordras, att knappen F skall vara *inskrufvad*, d. v. s. vriden *åt höger* så långt som möjligt, då också stiftet i dess midt kryper fram. Med knappen i denna ställning har man för momentbildens tagning endast att utdraga knappen och metallstafven G så långt de gå åt höger (läget H); man hör en knäppning och bilden är tagen. Vid momentbilden är dock af nöden att ha godt och rikligt ljus. För att moderera detta finnes *bländarne*, hvilka bestå af olika stora hål gjorda i en rörlig skifva uti sjelfva objektivets främre öppning I. Denna skifva ställer man i olika lägen genom att flytta visaren K till någon af siffrorna 0, 1, 2 eller 3. För momentbilder i vackert väder med sol bör N:o 1 användas, i halfklart eller mulet väder N:o 0. N:ris 2 och 3 äro endast afsedda för tidstagningar. S betecknar att hela slutaren står

stängd när visaren pekar på denna bokstaf. På S bör den också alltid stå då man går och bär kameran eller eljest ej begagnar densamma. I och för sådana bilders utförande, der det sålunda gäller att vare sig taga ett klenst belyst landskap, ett porträtt inne, en interiör m. m. s., måste man belysa sin plåt under något längre tid, varierande mellan 1 sekund och 10, 20 ända till 30 minuter, och för sådant ändamål har man att lossa på knappen F, d. v. s. vrida den *åt venster* så långt den går, hvarvid stiftet i dess midt helt och hållet kryper in. När man nu vid utdragning af knappen och metallstafven H »fyrar af» så *stannar slutaren öppen* ända till dess man sjelf skjuter in den igen efter att ha lemnat den öppen den för plåtens riktiga belysning nödvändiga tiden. Härvid är att märka att stafven vid inskjutandet ej går in längre än på hälften och går ej heller in mer förrän man vid slutadt tidsbegagnande genom förnyad skrufning *åt höger* på knappen F åter ställer slutaren på moment. Hvad vidare bländarnes användande beträffar är att märka, att med bländaren 3 exponeringstiden måste vara 4 gånger så lång som med bländaren 2, 12 gånger så lång som med bländaren 1 och 20 gånger så lång som med bländaren 0. Här af följer sålunda att bländaren 2 t. ex. fordrar 3 gånger så lång exponeringstid som bländaren 1 för samma sak och under samma belysningsförhållanden o. s. v.

Hastighetsregleraren L bestämmer slutarens hastighet för momentbilder. Hvad ofvan sagts om användandet af de olika bländarne gäller endast då regleraren står på 1, d. v. s. tillåter slutaren den största hastigheten.

Med denna reglerare kan sedan åstadkommas en mångfald af kombinationer, alltför vidlyftiga att här kunna genomgås, men som man lätt nog sjelf efter något begagnande af apparaten kommer under fund med. Den graderade knappen vrides rundt och går slutaren långsammast då den fasta visaren pekar på 4.

Afståndsregleraren M är till för att kunna rätta bildens skärpa efter det afstånd man sjelf intar i förhållande till det afbildade föremålet. Vid en dragning rätt utåt i knappen blir å den medföljande gröfre metallstafven synlig en graderad skala. Graderingen går från 10 till 1 och betecknar i *meter* det afstånd föremålet måste ha från apparaten för att bilden skall bli skarp. Om man alltså vill taga ett porträtt på 3 meters afstånd, blir bilden skarp ifall inställaren just markerar 3 tätt intill den å kameran fästade ringen. Då det hela sitter helt inskjutet, är inställt skarpt på oändlighetsafståndet, d. v. s. för landskap och vyer i allmänhet, äfvensom allt hvad som ligger utom 10 meters afstånd från apparaten. Föremål (d. v. s. direkta porträtt, grupper e. d.) som befinna sig på längre afstånd än t. ex. 50 meter, bli på bilden så små, att det knappast är lönt taga dem. Detta gäller dock naturligtvis endast mindre föremål; för fotograferandet af t. ex. en större byggnad eller ett större fartyg, får man i allmänhet befinna sig på ett större afstånd, men härom lemnar »sökaren» bäst och direkt besked.

Efter att nu hafva så godt sig göra låter lokalisera oss både utan och innan, återstår endast att taga en profplåt med kameran.

Ett dussin plåtar — af Lumère eller någon annan känslig sort — medtages in i mörka rummet, hvars dörr omsorgsfullt tillslutes sedan den röda lampan eller lyktan blifvit påtänd. Fotografiplåtarne äro nämligen beredda på så vis, att de endast tåla vid det rubinröda ljuset, allt annat åstadkommer en sedermera i baden framträdande svart eller grå »slöja», som förderfvar den å plåten upptagna bilden — om den ens låter den synas! Alltså: plåtarne framtagas *endast vid det röda ljuset*. Kameran ställes med den öppnade baksidan *uppåt*. En och en inskjutas nu glasplåtarne i de härför afsedda metallhållarne eller *kasetterna*, hvarvid iakttages att *den matta* med den ljuskänsliga substansen begjutna sidan af glasplåten kommer *utåt* och den blanka glassidan alltså *inåt*, i kontakt med kasettens plan. Härpå afdammas plåtens yta väl med en mjuk dammpensel. Kasetterna nedläggas i kameran såsom ofvan redan blifvit angifvet den ena på den andra, hvarvid noga tillses att allt ligger på sin rätta plats och i rätt läge, ty i motsatt fall kommer kameran att »klicka» i vexlingen. Dörren tillslutes medelst sina båda hakar och man går ut i dagsljuset igen. Se nu efter ett tag på räkneapparaten å dörrens utsida att siffran 12 står framme. Gör den det, så är »all right»! I motsatt fall är någon plåt insatt skeft och man får rätta felet inne i mörka rummet. Nu »tages» en vy. Eller finnes kanske något oskyldigt »offer» till hands, en vän, en anhörig — sak samma, bara det blir en bild utaf. Är det nu en vy så låter man inställaren M stå helt inskjuten, riktar in den önskade bilden i sökaren och drar ut slutarens knapp utan att dervid åstad-

komma någon ruskning af hela apparaten. Att sätta högra handens lillfinger som motstöd mot kameran strax under slutarens knapp, då denna utdrages med samma hands tumme och pekfinger, är ett särdeles godt preservativ mot »ruskiga» bilder! Bilden är nu tagen och genom vridning på väfven A vexlas omedelbart plåten. *Men gör det genast!* Ty annars händer så lätt att det glömmes bort, och då blir nästa bild uppfångad på samma plåt, något som just inte är till fördel för någondera af bilderna! Man benämner sådana plåtar med en lätt klang af »Galgenhumor» — för »besparingsplåtar»! Vid sådana vyer, der *arkitektur* förekommer, d. v. s. byggnader, monument e. d., uppmärksamgöres derpå, att kameran måste hållas *noggrant i våg* emedan annars ofelbart en den led-sammaste missteckning å de lodräta parallella linierna uppstå, i det de, lydande perspektivets obevekliga lagar, komma att löpa samman mot en och samma punkt — uppåt eller nedåt, beroende på om man hållit kameran lutad uppåt eller nedåt. För att kunna kontrollera detta rekommenderas anbringandet af *små vattenpass* å de båda kamerans sidor å hvilka sökarne äro till finnandes, då ju alltid en af dessa sidor vid fotografering är vänd uppåt.

Har åter, som äfven nyss antogs, något »offer» funnits inom räckhåll och man befinner sig inom fyra vägar med ett någorlunda skapligt »hål» på, hvarigenom dagern *utan direkt sol* kan slippa in och »belysa», så blir ett annat förfaringssätt af nöden. Att »knäppa» en ögonblicksbild under sådana omständigheter skulle ej vara nyttigt till något annat än att ytterligare förderfva en plåt — något som ur merkantil synpunkt för försäljaren

ju alltid är behagligt, fast man ju knappt får förmoda att ensamt detta skulle utgöra något talande skäl för amatören-köparen att iakttaga ett dylikt förfarande — utan får man nu enligt ofvan angifna princip ställa slutaren *på tid* medelst vridande *till venster* af knappen F. Ställ kameran *stadigt* på ett bord, hvarvid en ytterligare förhöjning af synpunkten medelst en hög träpall e. d. mellan kameran och bordet är att rekommendera, så att den förra befinnes stå i jemnhöjd med den porträtterades ansigte. Beräkna nu afståndet mellan »offret» och kameran och ställ inställningsapparaten M å samma siffra som detta afstånd. Tag dock ej på för nära håll, t. ex. $1\frac{1}{2}$ eller 2 meter, ty då vill gerna en märkbar missteckning visa sig å resultatet, såsom t. ex. det, att näsan, såsom närmare belägen objektivet än öfriga delar af ansigtet och hufvudet, kommer att teckna sig mera lik en större fårbog, placerad midt emellan ett par mindre grisögon och liggande på någon kvarts fjerdingsväg från några smärre vårtlika utväxter, hvilka vid ett närmare mikroskopiskt efterseende skola representera den aftagnes öron, än den liknar ett vanligt menskligt luktorgan i de proportioner, som vi äro vana vid att tänka oss ett sådant. Alltså: minst 3, $3\frac{1}{2}$ à 4 meters afstånd från »föremålet» och om då också sjelfva porträttet inte blir så stort, så blir det inte heller vanskapligt.

Se så, sitt still, tänk på någe' roligt — nu börjas det! — Jaså, bländaren! Det var sant! Låt se, hvad är det för dager? Vanlig rumsbelysning utan sol, strax bredvid fönstret — då ta vi *näst minsta* bländaren och bereda »offret» på pinbänken kval under cirka 10 sekun-

der. Är han eller hon nervös och orolig ta vi bländaren N:o 1 och exponera i 3 eller 4 sek. — det förra blir dock bättre om delinkventen *kan* förhålla sig lugn. — »Étt, tu, tre, — *nu!*» Knappen drages ut och med klockan i hand passas det bestämda antalet sekunder, efter hvilkas förlopp slutaren stänges. Den går nu, såsom nämnt, endast in *till hälften* och kryper ej *helt* in, förrän knappen F åter skrufvas så långt den går *åt höger* och slutaren alltså är ställd på ögonblick. Så växla vi plåten som nyss, omedelbart efter tagningen. Stackars delinkvent, han får nu slippa lös och vi skola ej heller vidare plåga honom i denna lilla uppsats!

För den dyraste sorten »Svenska Express» tillkommer nu *ställbarheten för slutarens hastighet*. Denna kan här varieras mellan $\frac{1}{60}$ och $\frac{1}{2}$ sekund. I vackert väder och med bländaren 1 bör hastigheten vara den största, så framt ej ett landskap med öfvervägande mörka löfmassor skall tagas, då en något mindre hastighet, t. ex. $\frac{1}{20}$, vore att rekommendera. I allmänhet blir just ett sådant landskap vackrare ifall jag, förutsatt att intet rör ligt finnes derå eller att ej träden till följe af blåst röra sig för starkt, ställer min kamera på stativ — något för hvilket »Svenska Express» äfven är afsedd — och exponerar *på tid med minsta bländaren* under cirka $\frac{3}{4}$ eller 1 sekund, d. v. s. en utdragning och inskjutning af slutaren omedelbart efter hvartannat. Har man blifvit något mer van och inte är allt för nervös, så kan man äfven ställa slutaren på $\frac{1}{5}$ sek. eller t. o. m. längre, taga bländaren 2 och så knäppa af endast hållande kameran lätt stödd mot en trädstam e. d. och på detta sätt också

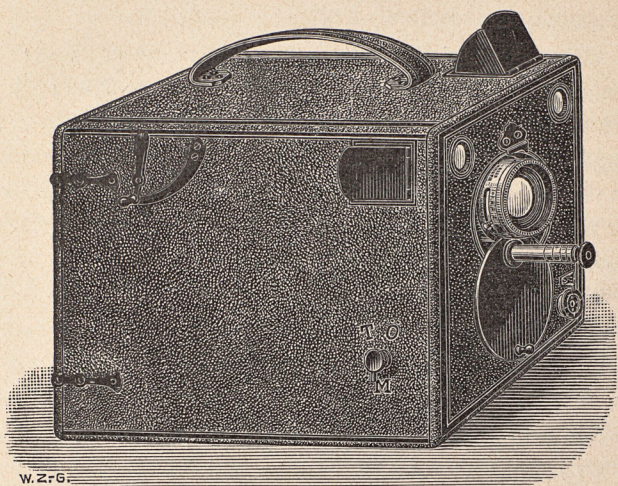

åstadkomma vackert utexponerade negativ. Är vädret mulet bör för ögonblicksbilder ej större hastighet än $\frac{1}{20}$ sek. användas. Något större kan dock denna tagas om bländaren O användes, hvarvid man dock något får sänka sina anspråk på bildskärpa ända ut i plåtens hörn.

Det skulle för öfrigt bli alldeles för vidlyftigt att här genomgå och uppställa regler för alla de olika bländarnes användande för alla olika slutarehastigheter och tider och alla olika belysningsförhållanden, uti detta kan endast *erfarenheten* visa någon pålitlig väg och skriva några efterföljansvärda regler. — De gifna antydningarna må vara nog såsom en liten »point de départ», — den vakne och intresserade amatören skall nog sedan själf veta att draga sina konsekvenser och leta sig fram till »vidsträcktare vyer», om också vägen skulle bära öfver ganska ofruktbara och tålmodet pröfvande ödemarker, der endast de utkastade lärpengarne beteckna vägen, som den stigsökande trefvat sig fram.

Efter det att sålunda alla plåtarne äro tagna — eller så stort antal som för tillfället önskas — återstår endast att i mörka rummet taga fram dem ur kameran, draga dem ur sina metallhylsor och så framkalla dem — eller *låta* göra detta, ifall tillfälle och tid ej tillåter att själf syssla med detta. Dock tillrådes hvarje amatör på det lifligaste att själf lära sig framkallningskonsten, ty eljest går han förlustig just den intressantaste, men också svåraste delen af hela proceduren!

»Svea-Kameran».

Vi göra som småbarnen då de få något godt: de »gömma det bästa till sist!»

»Svea-kameran» är en idealiserad »Svensk Express». Vi hafva i det föregående påvisat dess olikheter och fördelar och öfvergå således till en närmare beskrifning öfver dess konstruktion.

Vi kunna dervid alldeles öfverhoppa dess inre byggnad samt baksidan, då dessa i alla sina detaljer öfverensstämma med »Svenska Express», endast med det undantaget att plåtarna insatta i kameran äro *stående på lågkant*, d. v. s. på en af sina bredare sidor, ej på högkant, såsom i »Svensk Express».

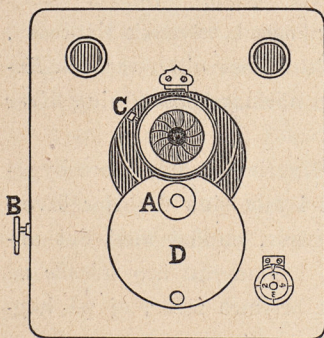
Vi öfvergå sålunda till *framsidan*, som företer väsendtliga olikheter.

Sökarne äro i det närmaste lika de redan beskrifna, endast med den skilnaden, att de äro skyddade af hvar sin huf, som vid användandet drages upp och då bildar ett skuggande skydd för den lilla matta glasskifvan, hvarigenom bilden i denna synes så mycket klarare och tydligare.

Hastighetsregleraren är också densamme och användes på samma sätt förut beskrifvits.

Afståndsregleraren. Knappen A, befintlig midt under objektivöppningen, utdrages, hvarvid den dervid fastsittande runda stafven med meter-graderingen blir synlig. Den å den framdragna delen af stafven *närmast intill kameran* befintliga siffran med tillhörande gradstreck bör öfverensstämma med det afstånd den fotograferande intar i förhållande till sitt föremål. För vanliga landskap för blir sålunda stafven helt inskjuten. Se f. ö. beskrifningen af samma sak under »Svenska Express»!

Slutaren. Vrid knappen A — således samma knapp, som tjenar för afståndsregleraren — *åt höger* så långt den går (ungefär $\frac{1}{4}$ hvarf). Med denna rörelse spännes slutaren, hvilket också höres genom en liten knäppning just då knappen stoppar. Knappen återtar nu sitt första läge och slutaren är färdig att »fyra af». Detta sker förmedelst en *sakta tryckning*

på det å högra sidan befintliga trycket B. Gör ej tryckningen onödigt häftig och hård, man riskerar då ruskning å kameran och oskarp bild! *Momenttagningen* kan som nämnt regleras, och slutarens hastighet varierar mellan $\frac{1}{80}$ och $\frac{1}{20}$ sek. Vid *tidstagning* vrides den å trycket sittande lilla visaren *uppåt* på T, hvarvid, då trycket pressas ned, slutaren står öppen så länge till dess man åter släpper af detsamma. Önskar man slutaren *stående öppen* utan att behöfva vidröra densamma, gör man efter nedtryckandet en liten *vridande rörelse* med handen åt höger, så att *tryckets visare kommer på Ö*. Slutaren stannar nu öppen ända till dess visaren åter föres tillbaks på T och trycket släppes.

Bländarna. Dessa befinna sig uti sjelfva objektivet, antingen de nu äro s. k. »Iris» eller roterande. I förra fallet regleras de genom ett förande till höger eller vänster af den å objektivets öfre sida sittande knappen C, hvarvid å objektivröret befintlig graderad skala, angifvande olika bländareöppningar och deras focustal, torde observeras; i senare fallet äro bländareöppningarne liksom å »Svenska Express» bestämda uti en rörlig, i objektivet roterande rund skifva, hvarå vid hvarje hål focustalet finnes angifvet. I *båda* fallen måste objektivet dragas fram så långt som möjligt, för att bekvämt komma åt att bestämma bländaren.

Ljusskyddaren D skall alltid hållas vriden framför objektivöppningen, då ej kameran användes, och aflägsnas först omedelbart innan bilden tages, för att åter genast vridas på sin plats. Detta för att i största möjliga mån

skydda plåtarne för allt obehörigt ljus, som annars lätt kan åstadkomma skada och förargelse.

Att i denna korta uppsats inrymma en fullständig lärokurs uti alla de sjelfva bildtagningen åtföljande behandlingsmetoderna vore att ge sig in på ett alltför vidlyftigt område. Vi bedja få hänvisa till bl. a. den af Redaktören för Fot. tidskrift Herr A. Roosval öfversatta sista upplagan af *Pizzighellis handledning i fotografi* såsom särdeles sakrik och ämnet på samma gång lättfattligt och uttömmande behandlande.

För amatörer finnas hos oss utmärkta mörkrum till begagnande, hvarjemte äfven plåtar mottagas till framkallning och kopiering till de billigaste priser.

PRIS-LISTA.

Svenska Expresskameran

för	6	plåtar	9 × 12	Kr.	35: —
»	6	»	9 × 12 med afståndinställning	»	40: —
»	6	»	9 × 12 med afståndinställning och ansats för statifskruf	»	42: —
»	12	»	9 × 12	»	45: —
»	12	»	9 × 12 med ansats för statifskruf	»	47: —
»	12	»	9 × 12 med afståndinställning	»	50: —
»	12	»	9 × 12 med afståndinställning och ansats för statifskruf	»	52: —
»	12	»	9 × 12 med afståndinställning och regler- bar hastighet för momentsluta- ren samt ansats för statifskruf	»	55: —

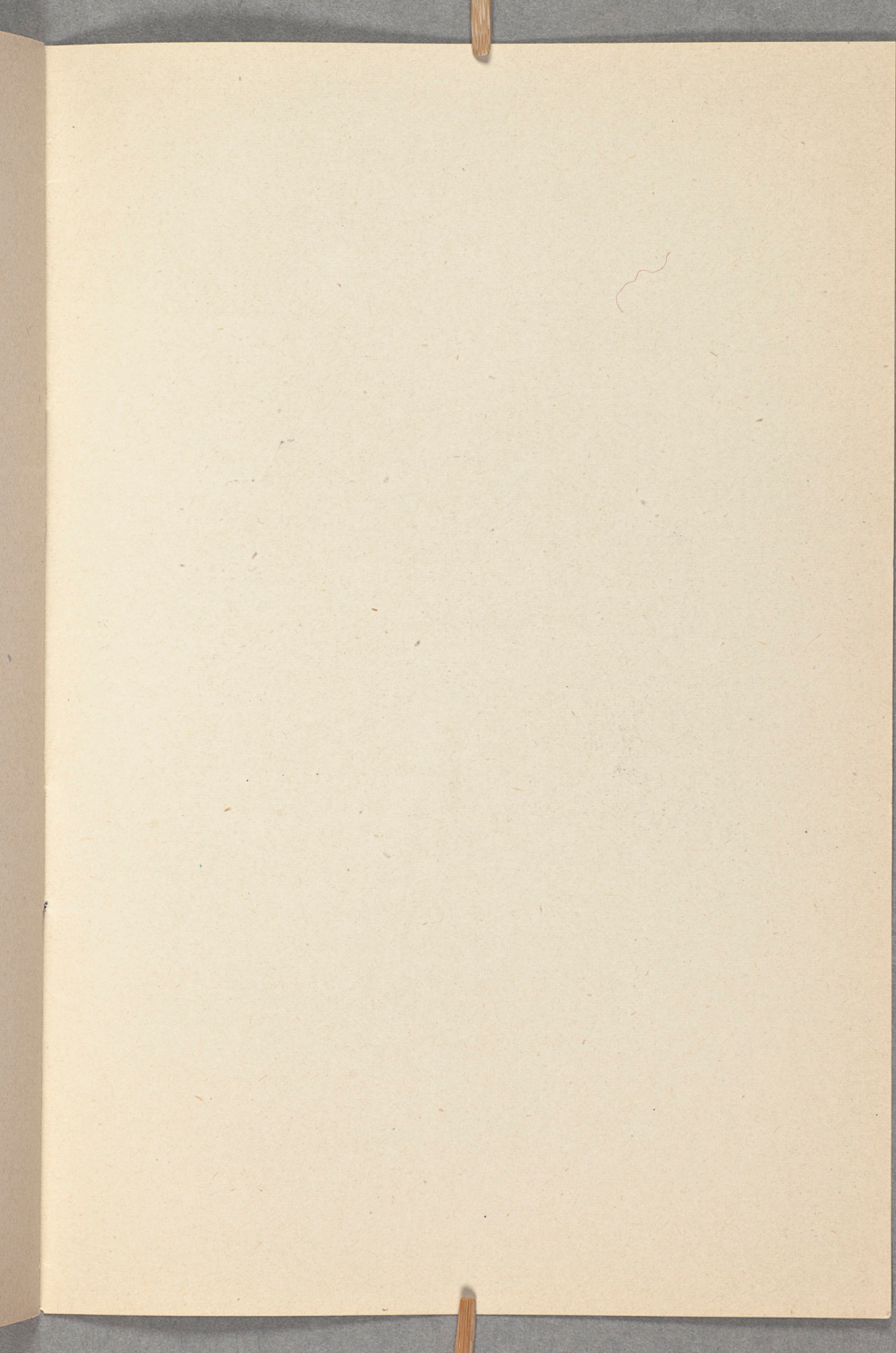
Svea-kameran

för	12	plåtar	9 × 12 med fransk rapidaplanat	Kr.	110: —
»	12	»	9 × 12 med Wrays ljusstarka aplanat	»	150: —
»	12	»	12 × 16 ¹ / ₂ med fransk rapidaplanat	»	150: —
»	12	»	12 × 16 ¹ / ₂ med Zeiss anastigmat Ser. III:a	»	225: —

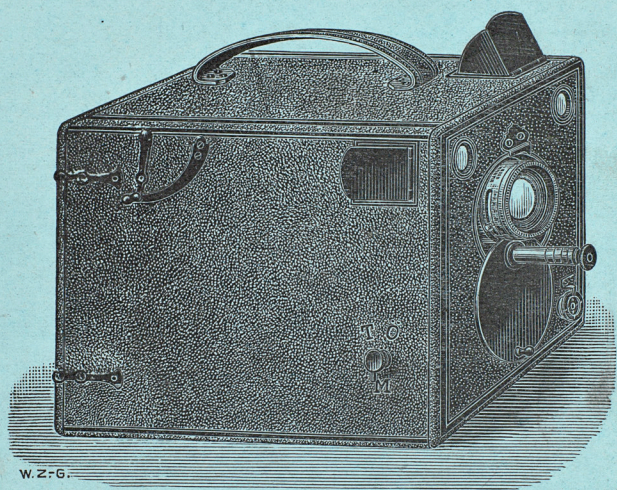

W. Z. G.